

RAPORT Z BADAŃ POTRZEB ZWIĄZANYCH Z POPRAWĄ SYTUACJI NA RYNKU PRACY MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Niniejszy raport powstał na potrzeby zbadania sytuacji na rynku pracy osób pracujących oraz ich potrzeb związanych z poprawą ich sytuacji na rynku pracy, zatrudnionych na podstawie umów krótkoterminowych, umów cywilnoprawnych, tzw. ubogich pracujących.

Badanie potrzeb zostało przeprowadzone przez firmę GD CONSULTING NON PROFIT Sp. z o.o. na grupie 300 osób dorosłych z województwa podkarpackiego, wyrażających z własnej inicjatywy zgodę na udział w ww. badaniu. Grupę przebadanych osób stanowią Uczestnicy/-czki projektów współfinansowanych z EFS, które były realizowane przez firmę GD CONSULTING NON PROFIT Sp. z o.o.

I. Rodzaj sprawozdania: SPRAWOZDANIE BADAWCZE (wersja syntetyczna)

- 1. Okres realizacji projektów, w których Uczestnikami/-czkami były osoby z grupy badanych:
01.08.2018 – 30.06.2023**
- 2. Numer i nazwa osi priorytetowych: RPPK.07.00.00 Regionalny rynek pracy
POWR.01.00.00 Osoby młode na rynku pracy
RPPK.09.00.00 Jakość edukacji i kompetencji
w regionie**
- 3. Numer i nazwa Działania: RPPK.07.01.00 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na
rynku pracy
POWR.01.02.00 Wsparcie osób młodych na regionalnym
rynku pracy
RPPK.09.03.00 Podnoszenie kompetencji osób dorosłych w
obszarze TIK i języków obcych**

II. CHARAKTERYSTYKA GRUPY OSÓB OBJĘTYCH BADANIEM

Grupę osób objętych badaniem stanowiło 300 osób w wieku aktywności zawodowej zamieszkujące obszar województwa podkarpackiego, w tym osoby młode w wieku 15-29 lat tzw. młodzież NEET, osoby w wieku 30+, o niskich kwalifikacjach zawodowych, osoby niepełnosprawne, osoby zamieszkujące miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

III. CEL GŁÓWNY PRZEPROWADZONEGO BADANIA

Celem głównym badania była pogłębiona analiza potrzeb związanych z poprawą sytuacji na rynku pracy, jakie wskazują osoby z grupy badanych, w kontekście dostosowania działań, które istotnie wpłyną na poprawę sytuacji zawodowej osób zamieszkałych na obszarze województwa podkarpackiego.

Cele szczegółowe:

- określenie form wsparcia do aktualnych wyzwań podkarpackiego rynku pracy oraz potrzeb gospodarki województwa podkarpackiego;
- ocena użyteczności, skuteczności i trwałości określonych form wsparcia pod kątem realnych potrzeb odbiorców oraz ich wpływu na poprawę sytuacji na rynku pracy;
- wykorzystanie wyników badania, podczas ubiegania się przez firmę o środki na dofinansowanie projektów pochodzące z EFS w perspektywie finansowej 2021-2027 biorąc pod uwagę na podstawie przeprowadzonego badania formy wsparcia zasadne do wdrożenia w województwie podkarpackim, a także grup odbiorców predestynowanych do objęcia wsparciem.

IV. ZAKRES BADANIA

Zakres terytorialny badania – województwo podkarpackie

Zakres czasowy – 24.07.2023 – 04.08.2023

Zakres przedmiotowy badania:

Badanie swym zasięgiem objęło osoby zamieszkujące obszar województwa podkarpackiego i zostało zrealizowane wśród 300 osób w wieku aktywności zawodowej (badanie ilościowe).

Celem badania było zdobycie danych o sytuacji osób z grupy badanych na rynku pracy w woj. podkarpackim, i na ich podstawie dokonanie w szczególności:

- diagnozy sytuacji demograficznej i społeczno-ekonomicznej osób badanych z woj. podkarpackiego,
- analizy sytuacji osób badanych w zakresie aktywności zawodowej, edukacyjnej i społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji osób należących do grupy ubogich pracujących, zjawiska zatrudnionych na podstawie umów krótkoterminowych, umów cywilnoprawnych,

– podjęcie działań wspierających aktywność edukacyjną, zawodową i społeczną osób ubogich pracujących, która istotnie wpłynie na poprawę ich sytuacji na rynku pracy.

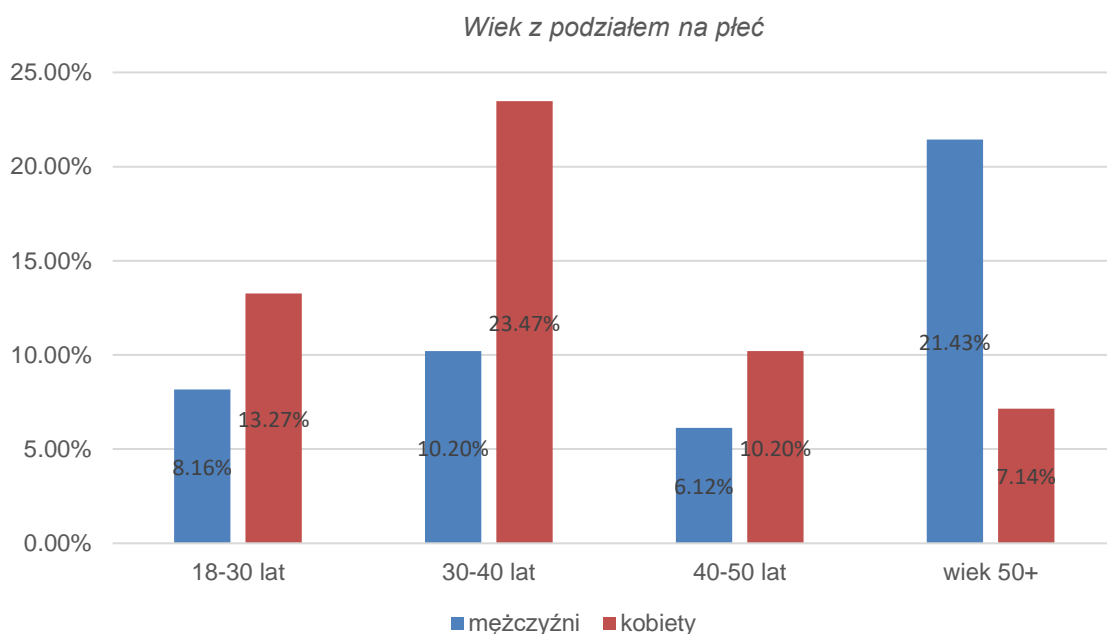
Badanie polegało na przeprowadzeniu rozmowy telefonicznej, w oparciu o standaryzowany kwestionariusz wywiadu, któremu towarzyszyło bezpośrednie wprowadzanie uzyskiwanych informacji do elektronicznej bazy danych. Ponieważ badani stanowią grupę rozproszoną terytorialnie realizacja wywiadów przez telefon pozwoliła zarówno na szybkie jak i efektywne dotarcie do badanych. Zastosowanie tej techniki było także gwarantem wysokiej stopy zwrotu kwestionariuszy, rozmowa telefoniczna stwarza bowiem sposobność do tego aby przekonać wytypowane osoby do wzięcia udziału w badaniu. Uzyskane w wyniku realizacji badania dane są także spójne oraz użyteczne ponieważ wywiady zostały przeprowadzone przez osoby przeszkolone, które w trakcie realizacji badania służyły osobom badanym pomocą celem wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości związanych z udzielaniem odpowiedzi na zadawane pytania.

V. WYNIKI BADANIA

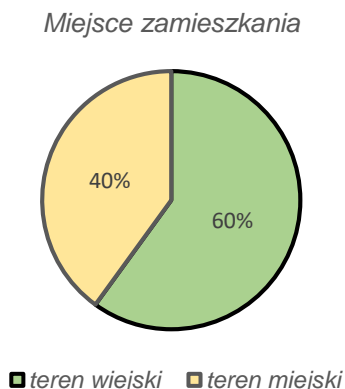
Spośród wszystkich 300 przebadanych osób (w tym 162K, 138M) badanie wykazało grupę 98 osób (w tym 53K, 45M) aktualnie zatrudnionych i kwalifikujących się do grupy osób ubogich pracujących, zatrudnionych na podstawie umów krótkoterminowych, umów cywilnoprawnych.

Informacje dotyczące wieku, miejsca zamieszkania oraz poziom wykształcenia osób kwalifikujących się do ww. grupy przedstawiają poniższe dane.

Rysunek 1. Rozkład wieku osób badanych zaliczających się do grupy ubogich pracujących:

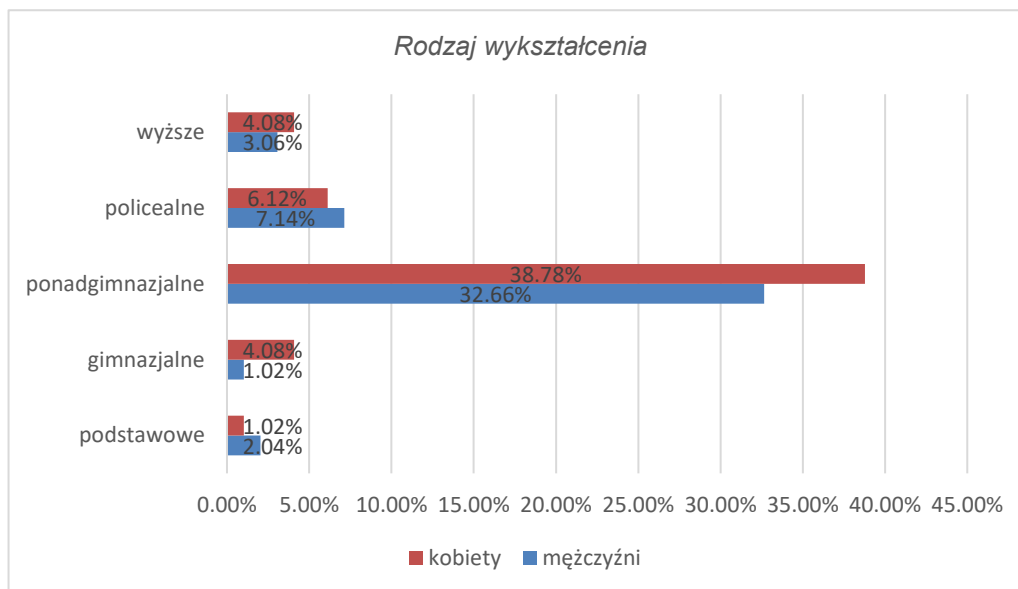

Rysunek 2: Struktura miejsca zamieszkania osób badanych zaliczających się do grupy ubogich pracujących:

Na podstawie analizy docelowego miejsca zamieszkania respondentów można zauważyć, że nieco więcej osób badanych, zaliczanych do grupy ubogich pracujących pochodzi z terenów wiejskich.

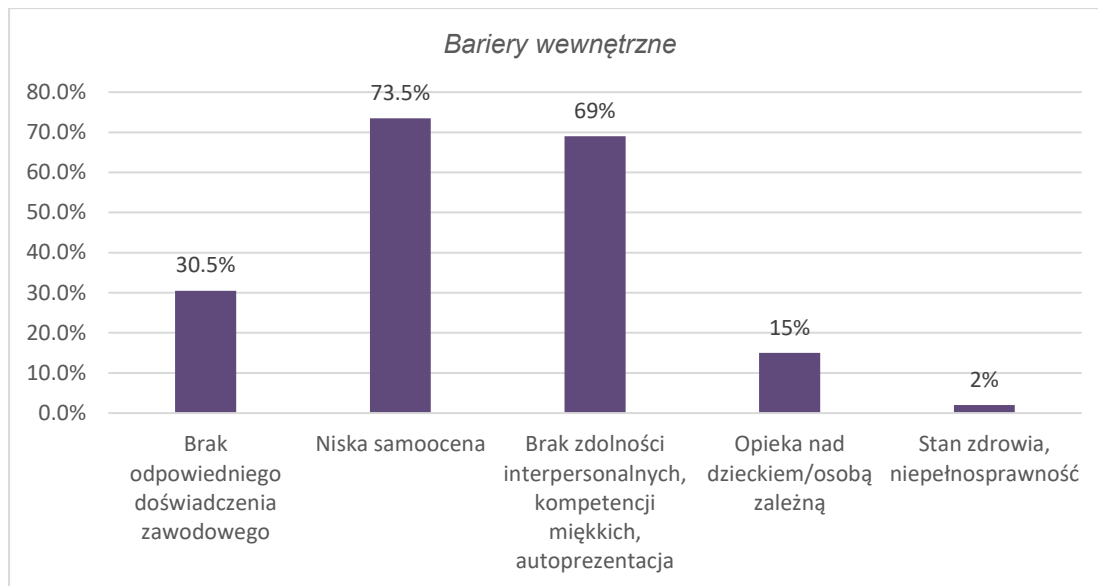
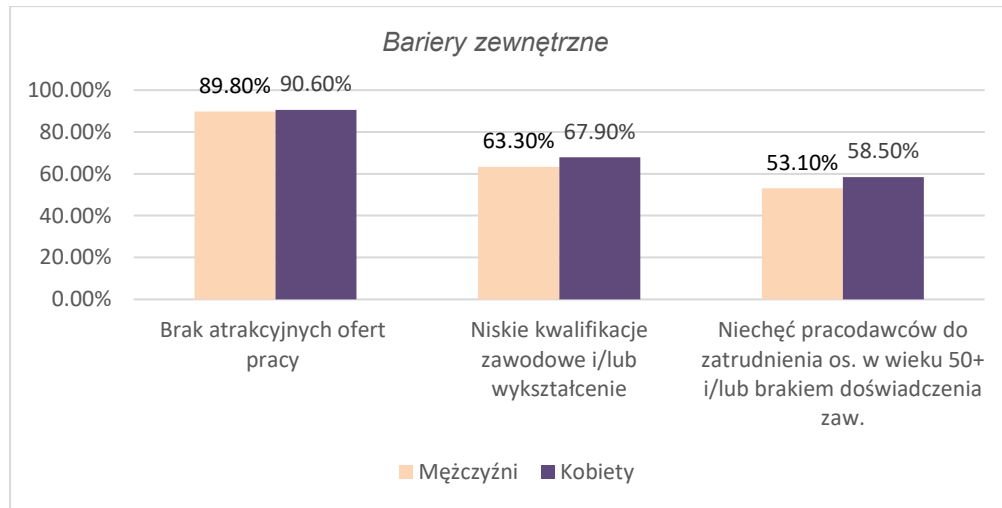
Rysunek 3. Struktura wykształcenia osób badanych zaliczających się do grupy ubogich pracujących:

Najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym (ISCED3) – 71,44% badanych, 13,26% stanowią osoby posiadające wykształcenie policealne, a nieco mniej bo 7,14% badanych wykształcenie wyższe. gimnazjalne i poniżej. Najmniej liczną podgrupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym – 5,10% i podstawowym – 3,06%. Zdecydowana większość badanych postrzega swoją obecną sytuację na rynku pracy jako trudną i niesatysfakcjonującą.

Jako bariery oraz główne czynniki mające wpływ na ich trudną sytuację badani wskazują:

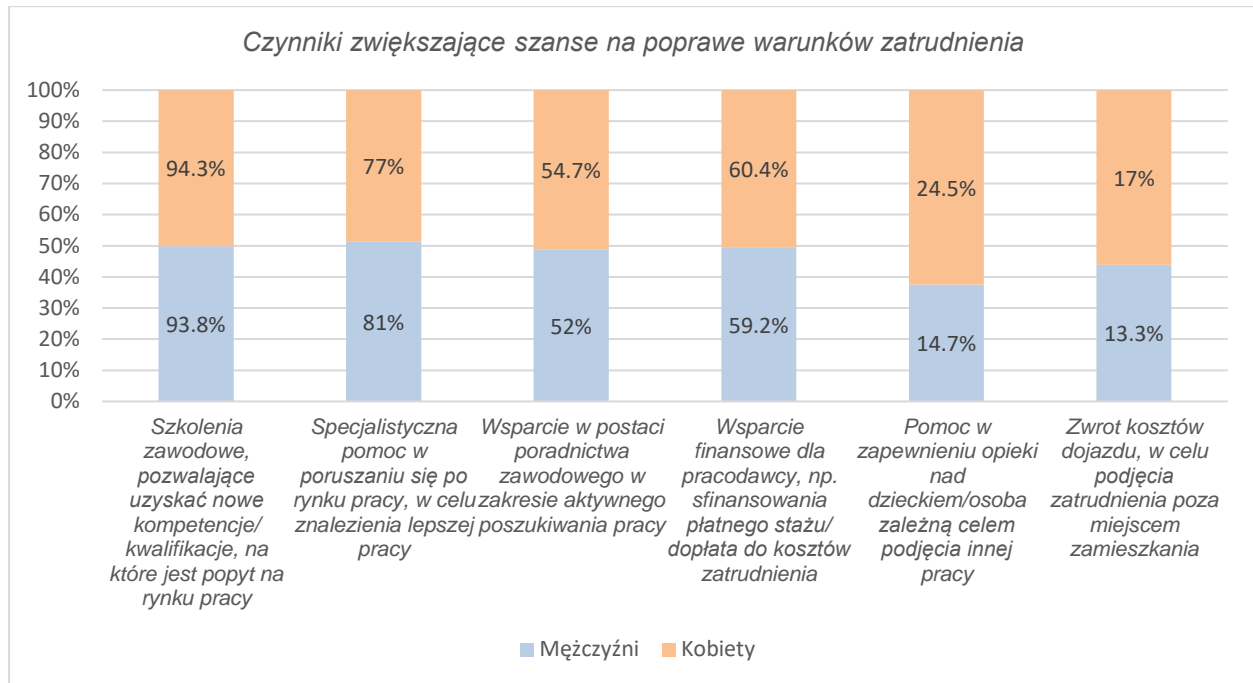
Rysunek 4 i 5: Struktura barier i czynników mających istotny wpływ na obecną sytuację zawodową badanych:

Jako najczęstsze bariery, czynniki mające istotny wpływ na obecną sytuację zawodową badani wskazują:

- brak atrakcyjnych ofert pracy w miejscu zamieszkania;
- brak ofert pracy zgodnych z wykształceniem/kompetencjami/umiejętnościami badanych;
- brak odpowiedniego doświadczenia zawodowego, w tym stażu pracy;
- niska samoocena;
- brak zdolności interpersonalnych, kompetencji „miękkich”, autoprezentacja.

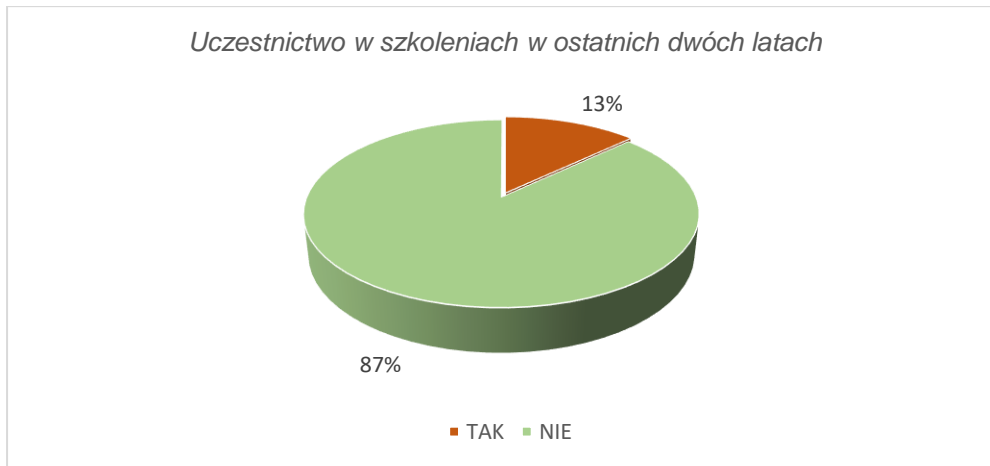
Rysunek 6: Struktura czynników zwiększających szanse na poprawę warunków zatrudnienia badanych:

Jako czynniki zwiększające szanse na poprawę obecnej sytuacji zawodowej badani najczęściej wskazywali na potrzebę szkoleń zawodowych, które pozwoliłyby na podniesienie/uzupełnienie kompetencji i/lub kwalifikacji zawodowych, na które jest popyt na rynku pracy. Równie ważna w opinii badanych jest specjalistyczna pomoc w poruszaniu się po rynku pracy, wsparcie w postaci pomocy Doradcy Zawodowego w zakresie efektywnego poszukiwania pracy oraz finansowe wsparcie dla pracodawców – staż/subsydiowane zatrudnienie. Nieco mniej badanych wskazywało na pomoc w zapewnieniu opieki nad dzieckiem/osoba zależną oraz zwrot kosztów dojazdu.

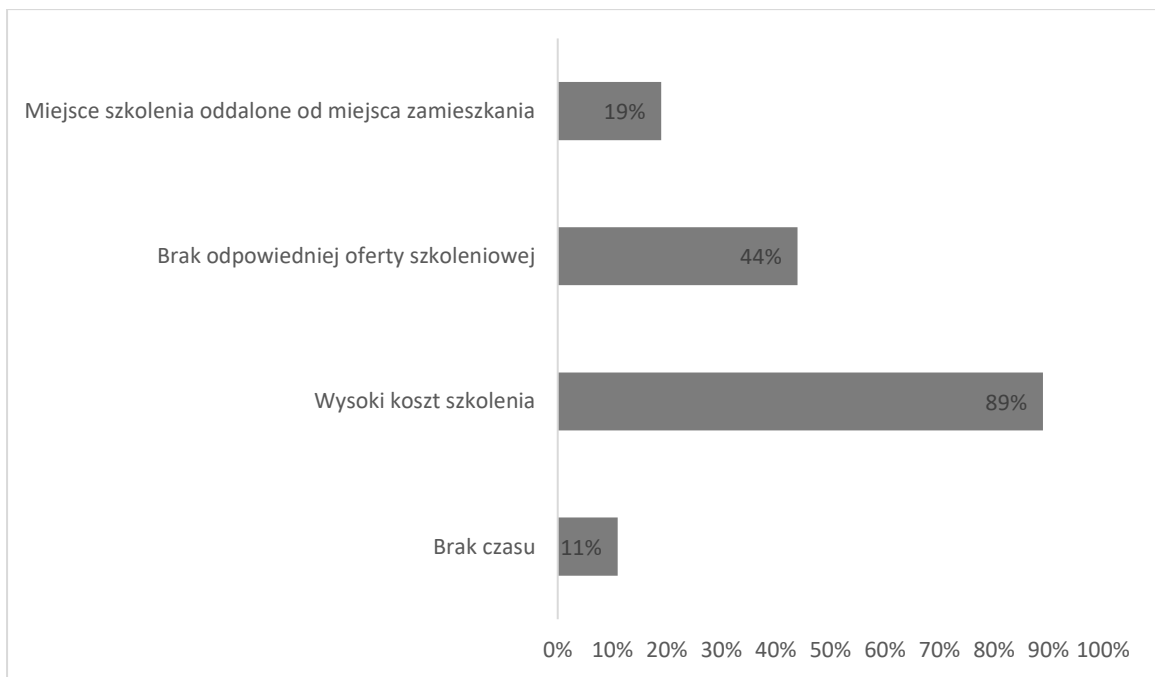
Istotnym problemem wśród badanych osób należących do grupy ubogich pracujących jest bierność edukacyjna pogłębiająca się z upływem czasu, która wpływa na brak odpowiednich kompetencji/kwalifikacji oczekiwanych i pożądaných przez potencjalnych pracodawców.

Rysunek 7: Dane dotyczące podnoszenia kompetencji/kwalifikacji zawodowych przez osoby badane w ostatnich dwóch latach :

Przyczynę tego problemu obrazują poniższe dane:

Rysunek 8: Struktura przyczyn braku uczestnictwa w szkoleniach z zakresu podniesienia/uzupełnienia kompetencji/kwalifikacji zawodowych przez osoby badane:

Z przedstawionych danych wynika, że główną przyczyną braku podejmowania działań mających na celu wzrost kompetencji i/lub kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach stanowi w dużej mierze wysoki koszt takich szkoleń. Drugą istotną barierą jest brak odpowiedniej oferty szkoleniowej, która byłaby dostosowana do zapotrzebowania rynku pracy. Jednym ze sposobów niwelowania tych barier jest niewątpliwie możliwość uczestnictwa w szkoleniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych, które

co pokazują zrealizowane przez naszą firmę projekty, odgrywają istotną rolę w podnoszeniu kompetencji i/lub kwalifikacji zawodowej mieszkańców województwa podkarpackiego. Także badane osoby z grupy ubogich pracujących wykazują chęć uczestnictwa w tego typu dofinansowanych formach wsparcia – 97% badanych.

VI. Wnioski z przeprowadzonego badania.

Problem związany z trudną sytuacją zawodową osób ubogich pracujących bez wątpienia można uznać za jeden z ważniejszych problemów wśród mieszkańców województwa podkarpackiego. Działania na rzecz podnoszenia szans edukacyjnych oraz jakości kształcenia osób należących do ww. grupy skupiają się wokół rozszerzenia możliwości zdobywania i/lub potwierdzania kwalifikacji i uprawnień zawodowych i podniesienie jakości staży zawodowych realizowanych w wymiarze i formie umożliwiającej nabycie umiejętności praktycznych wymaganych przez pracodawców. W naszej opinii, najistotniejszych barier w aktywności osób badanych w trzech wskazanych obszarach: edukacyjnym, zawodowym i społecznym należy upatrywać:

- w czynnikach zewnętrznych: trudnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, ofertach szkoleniowych niedopasowanych do potrzeb rynku pracy, czy też wymagań pracodawców;
- w uwarunkowaniach środowiskowych i osobistych: trudnej sytuacji finansowej i rodzinnej badanych, problemach z mobilnością, postawach bierności i zniechęcenia, braku motywacji do podjęcia wysiłku w celu zbudowania własnego potencjału zawodowego i osobistego. Z badania można wywnioskować iż aktywność edukacyjną, zawodową i społeczną osób należących do grupy ubogich pracujących można wspierać na wiele sposobów:
- poprzez rozwiązania systemowe, m.in. podnoszące jakość kształcenia, rozwój współpracy systemu edukacji z pracodawcami w procesie aktywizacji zawodowej i edukacyjnej, zwiększenie dostępu do informacji o rynku pracy,
- wsparcie zindywidualizowane uwzględniające potrzeby tych osób, ich sytuację materialną, obowiązki rodzinne, ograniczenia zdrowotne, wykraczające poza schematyczne rozwiązania,
- wsparcie kompleksowe tych osób, uwzględniające nie tylko deficyty kwalifikacji czy wykształcenia, uniemożliwiające podjęcie lepiej płatnej pracy, ale i np. bariery psychologiczne, problem z motywacją i konsekwencją czy też sytuację rodzinną, brak środków na dojazdy, itp.,
- wsparcie rozwoju potencjału wewnętrznego tych osób: kompetencji społecznych, kompetencji i kwalifikacji zawodowych, wspieranie postaw przedsiębiorczości.

Na podstawie przeprowadzonego badania należałoby wyciągnąć wnioski dotyczące kierunków kształcenia osób dorosłych, szczególnie z grup osób ubogich pracujących, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji.

Opracowując kolejne wnioski o dofinansowanie projektów, których celem jest poprawa sytuacji na rynku pracy osób dorosłych, należałoby wziąć pod uwagę powyższe analizy i tak dopasować formy wsparcia, aby odpowiadały na rzeczywiste potrzeby, tak rynku pracy jak i samych odbiorców ostatecznych.

ANKIETA BADANIA

dotycząca potrzeb mieszkańców województwa podkarpackiego

Przedstawiona ankieta jest całkowicie anonimowa i posłuży wyłącznie do celów analizy i diagnostyki.

1. Płeć

- Kobieta
- Mężczyzna

2. W którym przedziale mieści się Pani/Pana wiek?

- 18-30 lat
- 30-40lat
- 40-50 lat
- 50+

3. Pani/Pana miejsce zamieszkania?

- teren wiejski
- teren miejski

4. Rodzaj wykształcenia:

- podstawowe
- gimnazjalne
- ponadgimnazjalne
- policealne
- wyższe

5. Jaki jest Pani/Pana status na rynku pracy?

- os. bezrobotna zarejestrowana w PUP
- os. bezrobotna niezarejestrowana w PUP
- os. bierna zawodowo
- os. pracująca
- samozatrudnienie

6. Jaki jest Pani/Pana status zatrudnienia? (dot. os. pracujących)

- umowa o pracę na czas określony
- umowa o pracę na czas nieokreślony
- umowa zlecenie
- umowa o dzieło
- samozatrudnienie

7. Proszę wskazać odpowiedzi, które określają Pani/Pana obecne warunki zatrudnienia? (dot. os. zatrudnionych)

- umowa o pracę z nieokreślonym czasem pracy
- umowa o pracę/umowa cywilnoprawna z ograniczonym/krótkim terminem zatrudnienia
- nie osiągam minimalnego krajowego wynagrodzenia za pracę
- osiągam wynagrodzenie pomiędzy minimalną, a średnią krajową
- osiągam wynagrodzenie powyżej średniego krajowego
- jestem zmuszona/-y podejmować prace dodatkowe/dorywcze

8. Jak postrzega Pani/Pan swoją obecną sytuację na rynku pracy?

- bardzo dobra
- dobra
- przeciętna
- trudna
- zła/niesatysfakcjonująca

9. Jakie czynniki mają wpływ na Pani/Pana trudną sytuację na rynku pracy?

- Brak atrakcyjnych ofert pracy
- Brak odpowiedniego doświadczenia zawodowego
- Niskie kwalifikacje zawodowe i/lub wykształcenie
- Niechęć pracodawców do zatrudniania osób 50+ i/lub o krótkim doświadczeniu zaw.
- Niska samoocena
- Opieka nad dzieckiem/ osoba zależną
- Stan zdrowia, niepełnosprawność
- Brak zdolności interpersonalnych, kompetencji miękkich, autoprezentacja
- inne, jakie?

10. Co mogłoby wpłynąć na poprawę Pani/Pana warunków zatrudnienia?

- Szkolenia zawodowe, pozwalające uzyskać nowe kompetencje/kwalifikacje na które jest popyt na rynku pracy
- Specjalistyczna pomoc w poruszaniu się po rynku pracy, w celu znalezienia lepszej oferty zatrudnienia
- Wsparcie w postaci poradnictwa zawodowego w zakresie aktywnego poszukiwania pracy
- Wsparcie finansowe dla pracodawcy, np. płatne staże, dopłata do kosztów zatrudnienia, etc.
- Pomoc w zapewnieniu opieki nad dzieckiem/ osoba zależną
- Zwrot kosztów dojazdu, w celu podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania
- inne, jakie?

11. Czy w ostatnich dwóch latach podnosił/-a Pan/Pani swoje kompetencje/kwalifikacje?

- Tak
- Nie

12. Jeśli nie, to co było tego powodem?

- Brak czasu
- Wysoki koszt szkolenia
- Brak odpowiedniej oferty szkoleniowej
- Miejsce szkolenia oddalone od miejsca zamieszkania
- inne, jakie?

13. Czy wyraża Pani/Pan chęć uczestnictwa w dofinansowywanych formach wsparcia, np. szkolenie, staż, etc.?

- Tak, bardzo chętnie
- Chętnie
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie

Dziękujemy za czas poświęcony na udzielenie odpowiedzi na powyższe pytania !